

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009

5. volební období

851/1

Stanovisko vlády

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů

předložené dopisem předsedy vlády Jana Fischera ze dne
15. června 2009 (čj. 09264/09 - OVA)

Stanovisko

**vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb.,
o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2000 Sb.,
o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
(rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 531/1990 Sb.,
o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 851)**

Vláda na jednání své schůze dne 15. června 2009 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 851), a vyjádřila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z dále uvedených zásadních důvodů.

1. Předložený návrh zákona je sice odůvodněn racionalizační změnou v organizaci a zajištění kontroly prostředků účelově poskytovaných ze státního rozpočtu, včetně prostředků poskytovaných z Národního fondu prostřednictvím státního rozpočtu, ve skutečnosti však jde o změny s níže uvedenými negativními dopady a nelze je proto považovat za racionalizační opatření. Tyto změny představují pouze přesun stávajících kompetencí z územních finančních orgánů na poskytovatele dotací, jakož i změnu procesního režimu opírajícího se o zákon o správě daní a poplatků na režim podle správního řádu, a to bez jakékoliv úpravy dalších souvisejících skutečností a vazeb, což by ve svém důsledku mohlo vést k ještě obtížnější vymahatelnosti odvodů a penále, než je tomu podle nyní platného právního stavu; realizace návrhu by rovněž vedla ke ztrátě dohledu Ministerstva financí nad prostředky poskytovanými ze státního rozpočtu a tím i k odstranění nezávislé kontroly nakládání s těmito prostředky.

2. Za zcela nedůvodnou a nesystémovou vláda považuje navrženou změnu spočívající v použití rozdílných procesních postupů, kdy by se v případě odvodů za porušení rozpočtové kázně příspěvkovými organizacemi nebo organizačními složkami státu mělo postupovat podle zákona o správě daní a poplatků a při ukládání těchto odvodů jiným příjemcům veřejné podpory podle správního řádu, neboť hlavním

smyslem ukládání odvodů za porušení rozpočtové kázně musí být vždy stejná ochrana veřejných prostředků, bez ohledu na to, který subjekt s nimi nakládá. Nesystémově je rovněž navrženo stanovit kompetenci k vybírání a vymáhání odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále územním finančním orgánům, přičemž podle správního řádu obecně platí, že exekucním správním orgánem je obecný správce daně, kterým je příslušný celní orgán.

3. Nesystematičnost a nekonceptnost spatřuje vláda také v tom, že předložený návrh zákona zcela pomíjí skutečnost, že odvody za porušení rozpočtové kázně jsou ukládány nejen v režimu rozpočtových pravidel, ale i v režimu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tím by došlo k situaci, kdy v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů budou mít příslušné orgány při ukládání odvodů za porušení rozpočtové kázně povinnost postupovat podle zákona o správě daní a poplatků, ale tento zákon by jim to po navržené změně neumožňoval.

4. Pochybnosti vzbuzuje navrhované řešení v podobě nepropracovaného a neurčitého institutu „pověřování“ finančních úřadů při rozhodování o porušení rozpočtové kázně, které by přinejmenším vytvořilo nežádoucí situaci, kdy by formálně sice rozhodovaly orgány provádějící veřejnosprávní kontrolu, ale fakticky by tato rozhodnutí spočívala na finančních úřadech; přitom návrh ani neřeší otázky rozhodování o opravných prostředcích.

5. Za obtížně aplikovatelné považuje vláda rovněž navrhované změny zákona o územních finančních orgánech, a to zejména proto, že do zákona jsou doplňovány dílčí kompetence k výkonu jednotlivých úkonů v rámci řízení o porušení rozpočtové kázně, současně je však územním finančním orgánům ponechána obecná kompetence k výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně v případech stanovených zvláštním předpisem, jejíž jsou tyto dílčí kompetence součástí.

6. Vláda se také neztotožňuje s návrhem, aby kontrolní orgány, které nebudou ve smyslu navrhovaného zákona v postavení správce daně, měly přístup k informacím z jakéhokoli daňového řízení. Za takových okolností by daňové tajemství prakticky ztratilo smysl. Vláda zastává názor, že průlom do daňového tajemství musí být minimální a vždy náležitě odůvodněný veřejným zájmem, což v tomto případě není.

7. Vláda nesdílí ani názor, že realizace navrhovaných změn nebude mít negativní dopad na veřejné rozpočty. Fungující systém, který byl mnoho let budován v působnosti územních finančních orgánů, by měl být dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona opuštěn, vložené prostředky odepsány a nový systém v celém rozsahu tvořen znovu na jednotlivých ministerstvech a jiných správních orgánech, které vystupují v roli poskytovatelů veřejné podpory. Vláda je proto názoru, že praktická realizace tohoto návrhu by znamenala u každého z poskytovatelů vybudování zcela nového systému ukládání odvodů, jejich vybírání, vymáhání a kontroly, což by kromě nutného materiálního a technického vybavení spojeného s vytvořením informačních systémů, jednoznačně představovalo i nárůst pracovních sil na jednotlivých úřadech a tím i dopad na státní rozpočet, který lze předběžně odhadnout v řádu stovek milionů korun.